

جناب آقای دکتر احمدی

معاونت محترم مدیرعامل شرکت ژیتال و عضو هیات رئیسه

کمیته حمایت از ساخت داخل سندیکا

با نهایت تائیر و تاسف، درگذشت مادر گرامیتان را

تسلیت عرض نموده، برای آن مرحومه

علو درجات و برای بازماندگان

صبر و شکیبایی آرزو مندیم

فهرست

۲ مشارکت در کمیته‌های فنی متناظر (TC)....

۳ تجارت برق راهکار برون‌رفت از وضعیت فعلی

۴ رشد مصرف برق بیش از یک هزار مگاوات..

ثبت‌نام در پایگاه داده‌های انجمن واردکنندگان

۴ کره جنوبی

جای خالی تعرفه‌گذاری پلکانی برای جلوگیری

از قطعی برق.....

۶ چرا آب نایاب شد؟.....

اولین چالش‌های پیش روی وزیر نیروی جدید

۷ ارسال الکترونیک مدارک صادرکنندگان.....

پیام باقری:

وزارت نیرو باید دست از رقابت با بخش خصوصی بردارد

نایب‌رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران در بانزدهمین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران گزارشی از وضعیت کمبود برق و خاموشی‌های اخیر ارائه داد. به گفته او صنعت برق ایران در رتبه اول توسعه در منطقه و رتبه ۱۴ جهان قرار دارد و بیش از ۳۷ میلیون مشترک در کشور از این حوزه استفاده می‌کنند.

باقری اظهار کرد: ۸۴ درصد تولید برق ایران در سال ۹۹ متکی به نیروگاه حرارتی بوده و از نظر مصرف نیز، یک‌سوم مصارف برق در صنعت و یک‌سوم در بخش خانگی و یک‌سوم مابقی حوزه‌هاست. او مسائلی نظیر وضعیت بارندگی‌ها، قیمت ارز و شرایط آب‌وهوا را ریشه اصلی مشکلات کمبود منابع برای سرمایه‌گذاری عنوان کرد و گفت: ۵ هزار مگاوات تولید برق در سال طبق برنامه ششم توسعه حدود ۵ میلیارد دلار سرمایه نیاز دارد؛ اما جدای از اینکه روند سرمایه‌گذاری در کشور نزولی است، عدم اشتیاق بخش خصوصی برای توسعه سرمایه‌گذاری در صنعت برق نیز مزید بر علت است.

مشارکت در کمیته‌های فنی متناظر سازمان ملی استاندارد (TC)

سندیکا از شرکت‌های عضو درخواست کرده است عضو حقوقی و یا همکاران شرکت خود را که بصورت حقیقی در کمیته‌های فنی متناظر (Technical Committees) سازمان ملی استاندارد عضویت یا فعالیت دارند، به سندیکا معرفی کنند.

با عضویت ایران در کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC) توسط سازمان ملی استاندارد ایران، مشارکت در سیاست‌گذاری‌ها و فعالیت‌های این کمیسیون مانند تدوین استانداردهای بین‌المللی IEC و فعالیت‌های ارزیابی انطباق در دستور کار قرار گرفته و کمیته‌های متناظر با کمیته‌های فنی IEC بر حسب ضرورت و پتانسیل‌های موجود در کشور به صورت متناوب تشکیل می‌شود.

با توجه به تمرکز بخش قابل توجهی از نخبگان و خبرگان صنعت برق در شرکت‌های عضو سندیکای صنعت برق ایران، طبق هماهنگی انجام شده با سازمان ملی استاندارد، مقرر شده است فهرست افراد حقیقی و حقوقی عضو کمیته‌های فنی متناظر (TC) از سوی سندیکا تهیه و بر اساس آن زمینه هماهنگی و هم‌افزایی هرچه بیشتر ایشان در تدوین، بروزرسانی و اصلاح استانداردهای مرتبط با صنعت برق کشور فراهم شود. لذا خواهشمند است در صورتی که آن شرکت به صورت عضو حقوقی و یا همکاران محترم آن شرکت که را بصورت حقیقی در کمیته‌های فنی متناظر (Technical Committees) سازمان ملی استاندارد عضویت یا فعالیت دارند، تا تاریخ ۰۶/۰۵/۱۴۰۰ مطابق جدول پیوست به دبیرخانه سندیکا ارسال فرمایند.

۸۶ میلیارد دلار در حوزه انرژی یارانه پرداخت می‌شود که می‌توانست وارد سرمایه‌گذاری شود. او همچنین نظام حقوقی و قراردادی یک‌جانبه در صنعت برق را از جمله مشکلات این حوزه دانست و گفت: متأسفانه قراردادهای سلیقه‌ای به صنعت تحمیل شده و حالا با ۴۰۰ قرارداد تعلیقی در صنعت برق مواجه هستیم که مشکل بزرگی است و در نتیجه آن، بخش خصوصی روزبه روز رنجیف‌تر شده و در نهایت با تعدیل نیرو کاهش ظرفیت تولید و ورشکستگی مواجه است. باقری همچنین با اشاره به اینکه زنجیره تأمین و صادرات برق مشکلاتی دارد، تصریح کرد: همه این عوامل باعث شده ما از اهداف برنامه ششم به شدت عقب باشیم به‌گونه‌ای که باید امروز ۵ هزار مگاوات ظرفیت تجدید پذیر وارد مدار می‌کردیم که بخش تحقق یافته آن فقط حدود ۸۰۰ هزار مگاوات است.

او عارضه اصلی صنعت برق را تصدی‌گری دولت دانست و افزود: وزارت نیرو باید دست از رقابت با بخش خصوصی بردارد و اجرای قوانین بالادستی مثل قانون ماده ۱۲ و اصلاح اقتصاد برق و افزایش تدریجی حامل‌های انرژی در دستور کار قرار گیرد.

نایب‌رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران همچنین با اشاره به اینکه تبادل برق به معنای صادرات برق نیست، گفت: اینکه برق را از کشورهای شمالی که در پیک نیستند وارد کرده و به مقاصد دیگری ارسال کنیم، تجارت برق است و برای حل مشکلات داخل باید به سرمایه‌گذاری در این حوزه توجه شود.

نایب‌رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران ادامه داد: از سال ۱۳۹۲ به بعد، بخش خصوصی وارد سرمایه‌گذاری برق نشده است چراکه این بخش نمی‌تواند با دولتی که در صنعت برق ناظر، داور، مصرف‌کننده، تولیدکننده، طلبکار، بدهکار، سرمایه‌گذار و نرخ‌گذار است، رقابت کند.

باقری با اشاره به اینکه فشار به صنایع و اقتصاد تحت الشعاع خاموشی‌هاست، گفت: بحث سرمایه‌گذاری آثار بلندمدت دارد و هم‌زمان نگهداری و تعمیر نیروگاه‌ها در کنار سرمایه‌گذاری برای ساخت واحدهای جدید نیز دارای اهمیت است. بر اساس مصوبات باید ۲۲ درصد رشد ظرفیت را تجربه می‌کردیم اما شاهد شیب نزولی جدید در سرمایه‌گذاری صنعت برق هستیم و در این شرایط خاموشی در تابستان ۱۴۰۰ محتوم بود که البته فشار عمده آن روی صنایع است. به گفته او، در ایران باید در هر سال ۵ هزار مگاوات ظرفیت جدید برق ایجاد می‌شد که ۲ هزار مگاوات ایجاد شده اما بخشی از مابقی نیروگاه‌های موجود هم وضعیت مساعدی ندارند به‌گونه‌ای که بخشی از نیروگاه‌های قدیمی مستهلک شده‌اند و با زیر ۲۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند.

نایب‌رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران در بخش دیگری از سخنان خود تأکید کرد: اینکه می‌گویند مصرف برق در ایران بالاست، آدرس غلط می‌دهند چراکه در ایران شدت مصرف در مقایسه با تولید ناخالص داخلی بالاست که دلیل آن هم به بهره‌وری پایین برمی‌گردد. به عقیده باقری، این بهره‌وری پایین ناشی از این است که در اقتصاد ایران انرژی یارانه‌ای است و

منصور سعیدی، عضو علی‌البدل هیات مدیره سندیکا و مدیرعامل شرکت صنایع:

تجارت برق راهکار برون‌رفت از وضعیت فعلی

به منظور تهاثر انرژی میان دو کشور جمهوری اسلامی ایران و ارمنستان، قرارداد خط سوم انتقال برق مشتمل بر ۲۷۵ کیلو متر خط ۴۰۰ کیلو ولت دو مداره و پست ۴۰۰ به ۲۲۰ کیلو ولت نوراوان بین دو شرکت صنایع و هایون (HVEN) ارمنستان منعقد شد.

با هدف توسعه روابط دوستانه فی‌مابین کشورهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ارمنستان و با توجه به نگاه ویژه روسای جمهور دو کشور به گسترش همکاری‌های دوجانبه و با عنایت به اینکه در دیدارهای گذشته مقامات بلندپایه دو کشور، طرفین تمایل خود را نسبت به گسترش همکاری‌ها در بخش انرژی و با هدف افزایش مبادلات انرژی ابراز داشتند، در خصوص اجرای پروژه استراتژیک و راهبردی خط سوم انتقال برق ایران-ارمنستان در سال ۲۰۱۲ میلادی توافقات حاصل شد و قرارداد طرح مربوطه که قبلاً با موضوع پروژه مهندسی و طراحی، تامین تجهیزات و اجرای خط سوم انتقال برق ارمنستان و پست (نوراوان) در سال ۲۰۰۶ میلادی بین شرکت‌های صادرات تجهیزات و خدمات صنایع آب و برق ایران (صنایع) و شرکت هایون ارمنستان از شرکت‌های زیرمجموعه

وزارت مدیریت منطقه‌ای و زیرساخت‌های کشور ارمنستان منعقد شده بود مورد تایید مقامات دو کشور قرار گرفت.

مطابق مفاد تفاهم‌نامه تبادل انرژی فی‌مابین دو کشور، ایران در قبال صادرات گاز به کشور ارمنستان، از کشور مذکور واردات برق با ظرفیت ۷۰۰ مگاوات در زمان پیک انرژی موردنیاز شبکه برق ایران خواهد داشت. با تکمیل و بهره‌برداری از پروژه خط سوم انتقال برق ایران-ارمنستان امکان تامین ۷۰۰ مگاوات برق در زمان پیک مصرف شبکه فراهم خواهد شد. ارزش این ظرفیت واردات برق از آنجایی ارزشمند است که بدانیم اگر بخواهیم همین میزان برق را در کشور تولید کنیم باید حدود ۵ واحد گازی نیروگاهی با هزینه‌ای بالغ بر ۳۰۰ میلیون دلار احداث شود که به این مبالغ، تامین گاز موردنیاز این نیروگاه‌ها و هزینه‌های مترتب، بحران آبی کشور با عنایت به اینکه نیک می‌دانیم نیروگاه‌ها مقادیر زیادی آب را به هدر می‌دهند را بیفزایید.

پروژه خط سوم انتقال برق و پست نوراوان ارمنستان

به منظور تهاثر انرژی میان دو کشور جمهوری اسلامی ایران و ارمنستان، قرارداد خط سوم انتقال برق مشتمل بر ۲۷۵ کیلو متر خط ۴۰۰ کیلو ولت دو مداره و پست ۴۰۰ به ۲۲۰ کیلو ولت نوراوان بین دو شرکت صنایع و هایون (HVEN) ارمنستان منعقد شد. خط مذکور از مجاورت یکی از نیروگاه‌های ارمنستان در نزدیکی شهر ایروان ارمنستان آغاز و پس از ورود-خروج در پست نوراوان در نزدیکی شهر گوریس، به مرز دو کشور ایران و ارمنستان منتهی می‌شود.

این پروژه هم اکنون با پیشرفت حدود ۷۶ درصد با جدیت و حمیت کامل در حال اجرا است، کما اینکه اگر در این مدت از حمایت و همکاری‌های ارگان‌ها و سازمان‌های کشوری برخوردار می‌شد، هم‌اکنون و در شرایط فعلی سخت نیاز شبکه برق جمهوری

اسلامی ایران به ظرفیت تولید برق، با تزریق ۷۰۰ مگاواتی به شبکه برق ایران، می‌توانست حل‌کننده معضل بی‌برقی‌های موجود کشور باشد. اگرچه فقدان حمایت‌های مکفی در راستای اجرای پروژه اصلی‌ترین دلیل عدم بهره‌برداری از پروژه در شرایط کنونی بوده است اما مسائلی چون تنش‌های ایجاد شده فی‌مابین دو کشور جمهوری ارمنستان و جمهوری آذربایجان بر سر منطقه قره‌باغ پیشرفت پروژه را با کندی مواجه کرد.

از منظر رویکرد سیاسی نیز موقعیت خط انتقال برق از کشور ایران به ارمنستان و امتداد این خط در مجاورت مرزهای دو کشور ارمنستان و آذربایجان اهمیت استراتژیکی به خط مذکور داده است که علاوه بر این، در طرح توسعه، خط مذکور در نهایت امتداد یافته و به شبکه برق کشور گرجستان متصل خواهد شد که اهمیت ژئوپلیتیک این خط را در مناسبات منطقه‌ای دوچندان کرده است.

متأسفانه با وجود صادرات گاز به ارمنستان ولیکن به دلیل عدم تکمیل خط سوم انتقال برق ایران-ارمنستان، امکان واردات متناسب برق در زمان‌های بحرانی نیاز شبکه کشور وجود ندارد.

نکته حائز اهمیت در انجام پروژه‌های بزرگ بخش انرژی که قطعاً در تکمیل به‌موقع طرح تاثیر بسزایی دارد جریان نقدینگی پروژه است. جریان کند تزریق نقدینگی پروژه خط سوم انتقال برق ایران-ارمنستان به دلیل مناسبات پیچیده و زمانبر تایید صورت وضعیت‌های اجرایی مهم‌ترین دلیل کندی روند پیشرفت و عدم بهره‌برداری از پروژه تاکنون بوده است و در شرایط فعلی حمایت و همکاری ویژه دولت مستقر فعلی را در مدت زمان کوتاه باقی‌مانده و همچنین دولت منتخب آینده را از هر مسیر ممکن می‌طلبد. در جهت جبران نقدینگی پروژه، تزریق مبلغ ۲۰ تا ۳۰

میلیون یورو در چارچوب مبلغ قراردادی با پیمانکار به چنین پروژه بااهمیتی، بهره‌برداری پروژه تا زمستان ۱۴۰۰ را تضمین کرده و با شروع فصل گرما در سال ۱۴۰۱، با امکان تزریق ۷۰۰ مگاوات برق از طریق خط انتقال مذکور، بخش اعظمی از کمبود برق کشور مرتفع خواهد شد که در این راستا در کنار حمایت دولت‌های فعلی و آینده، حمایت‌ها و مساعدت‌های سازمان‌های کشوری و امنیتی چون شورای امنیت ملی، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات کشور و ... گره‌گشای امر خواهد بود. بهره‌برداری از پروژه خط سوم انتقال برق ایران-ارمنستان علاوه بر اینکه فصل جدیدی از مناسبات سیاسی منطقه‌ای در پایه‌ریزی معادلات صلح پایدار رقم خواهد خورد، بلکه بحران کمبود برق کشور نیز حل خواهد شد. در یک نگاه جامع راه برون‌رفت کشور برای درآمدزایی و جبران کمبود برق، صادرات و واردات برق است. ایران هم‌اکنون با ۷ کشور عراق، ترکیه، ارمنستان، جمهوری آذربایجان، ترکمنستان، افغانستان و پاکستان صادرات و واردات برق دارد و با توجه به ظرفیت خطوط امکان واردات ۱۳۰۰ مگاوات و صادرات ۲۳۲۰ مگاوات وجود دارد و در صورت سرمایه‌گذاری مناسب امکان افزایش واردات به ۲۵۵۰ مگاوات و صادرات به ۳۹۷۰ مگاوات وجود دارد. ایران در زمان‌هایی که مصرف کم دارد، با امر صادرات برای صنعت برق که بدهی سنگین به پیمانکاران داخلی دارد درآمدزایی کرده و هنگام پیک مصرف با واردات کمبود برق را جبران می‌کند.

در راستای تحقق اهداف کلان کشور، بخش خصوصی در صنعت برق آمادگی سرمایه‌گذاری را همگام و در کنار دولت دارد و فائق آمدن بر این موضوع نیازمند تصمیم‌گیری‌های کلان و اعطای اختیارات و حمایت‌های بیشتر از بخش خصوصی، با سیاست‌گذاری مناسب و خارج شدن از انحصار دولت است.

ثبت نام در پایگاه داده‌های انجمن واردکنندگان کره جنوبی

بخش اقتصادی سفارت ایران در سئول، از امکان ثبت نام شرکت‌های ایرانی در پایگاه داده‌های انجمن واردکنندگان کره جنوبی با هزینه ۹۰ دلار برای ۳ ماه خبر داده است.

پایگاه داده‌های انجمن واردکنندگان کره جنوبی دارای اطلاعات کامل و به‌روز شده‌ای از اسامی و آدرس شرکت‌های واردکننده این کشور است که به بخش اقتصادی سفارت کشورمان در سئول معرفی گردیده است. هزینه عضویت در پایگاه اطلاعاتی مذکور ۹۰ دلار آمریکا برای یک دوره سه ماهه است که امکان دسترسی روزانه به ۶۰ مورد استعلام راجع به نام و مشخصات شرکت‌های کره‌ای واردکننده را برای اعضا فراهم می‌آورد.

شرکت‌های ایرانی علاقه‌مند به همکاری با شرکت‌های واردکننده مذکور می‌توانند با مطالعه فایل دیتا بیس این پایگاه، از اطلاعات شرکت‌ها و همچنین نحوه عضویت در پایگاه داده‌های انجمن واردکنندگان کره جنوبی KOIMA مطلع شوند.

معاون راهبری شبکه شرکت مدیریت شبکه برق ایران:

رشد مصرف برق به بیش از یک هزار مگاوات رسید

معاون راهبری شبکه شرکت مدیریت شبکه برق ایران گفت: از ظهر امروز رشد مصرف برق از ۶۰۰ مگاوات به بیش از یک هزار مگاوات رسید.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از صدا و سیما، مهدی مقیم زاده افزود: میزان مصرف اکنون به یک هزار و ۳۰۰ مگاوات رسیده و از سقف‌های تعیین شده عبور کرده است.

وی ادامه داد: مناطق شمالی کشور بیشترین میزان مصرف برق را دارند.

معاون راهبری شبکه شرکت مدیریت شبکه برق ایران گفت: برخی از مناطق غربی کشور هم روند رو به رشد مصرف را آغاز کرده‌اند.

مقیم زاده گفت: با توجه به کاهش محدودیت‌ها برای صنایع فولاد و سیمان نیاز به همکاری بیشتر مشترکان بخش خانگی است تا بتوان برق پایدار برای همه کشور تأمین کرد.

وی استفاده از دور کُند کولرهای آبی، تنظیم دمای کولرهای گازی بر روی ۲۵ و به کار نبردن وسایل پرمصرف در ساعت اوج مصرف ۱۲ تا ۱۸ را مهمترین راهکار برای همکاری مردم برشمرد.

معاون راهبری شبکه شرکت مدیریت شبکه برق ایران گفت: ۴۰ درصد مصرف برق در وسایل سرمایشی استفاده می‌شود که با رعایت مصرف در این بخش می‌توان برق پایدار برای همه داشت.

امروز سخنگوی صنعت برق گفت: مصرف برق امروز در بیشتر مناطق کشور افزایش یافته است.

باشد. این نماینده مجلس ادامه داد: طبق برنامه ششم توسعه بایستی ۲۵ هزار مگاوات به تولید اضافه شود ولی باوجود باقی ماندن کمتر از یک سال به سررسید برنامه ششم توسعه می بینیم که به جای ۲۵ هزار مگاوات، تقریباً ۱۲ هزار مگاوات محقق شده است. کمبود برق کنونی ما حدود پنج الی شش هزار مگاوات است، لذا این مورد یکی از علل قطعی‌های اخیر است. عامل بعدی، حمایت نکردن از بخش خصوصی در بحث نیروگاه‌ها، پرداخت نکردن به موقع مطالبات آنها و بی‌انگیزه شدن این بخش است.

*مطالبات بخش خصوصی انگیزه فعالیت را می‌گیرد

وی در ارتباط با بی‌انگیزه شدن بخش خصوصی، تشریح کرد: تا زمانی که مطالبات بخشی خصوصی به موقع پرداخت نشود، از این بخش حمایت خاصی صورت نگیرد، قیمت‌ها به صورت دستوری باشد که نتوانند به قیمتی که متناسب با هزینه‌های تولیدی که دارند برق تولیدی را به فروش برسانند و همچنین وجود انحصار دولت در بخش صادرات برق، طبیعتاً بخش خصوصی را بی‌انگیزه می‌کند و بی‌انگیزگی این بخش بالتبع کاهش تولید و کاهش بهره‌وری این صنعت را به دنبال خواهد داشت.

دبیر کمیسیون انرژی مجلس در ادامه صحبت‌های خود به تاثیر استخراج رمز ارزها در کمبودی‌های برق اخیر اشاره کرد: یکی دیگر از عواملی که می‌توان گفت که به بخشی از این کمبودها نیز مربوط می‌شود، بحث استخراج رمز ارزها و مخصوصاً بیت‌کوین است. هرچند عامل اصلی این است که ما نتوانستیم طبق برنامه ششم توسعه برق مورد نیاز کشور را

تأمین کنیم.

*نظام تعرفه گذاری IBT راهکار اصلاح الگوی مصرف

نماینده مردم فارس در مجلس شورای اسلامی در ادامه تشریح کرد: تولید برق توسط نیروگاه‌های برق آبی در کشور بدلیل بارش کم در یکی دو سال گذشته، به خوبی انجام نگرفته است و با هدف مدیریت برق در روزهای اوج گرما در تیر و مرداد، مجبور به ذخیره آب پشت سدها هستیم. رحیمی مظفری در مورد تعرفه گذاری پلکانی افزایشی (IBT)، گفت: این پیشنهاد در کمیسیون انرژی مطرح بود که باتوجه به ملاحظاتی که در این طرح باید در نظر داشت و موانعی ممکن است پیش بیاید لازم است روی این موضوع تجدیدنظری داشته باشیم. خانوارهای کم‌مصرف باید از افزایش قیمت معاف باشند و تنها باید تعرفه افراد پرمصرف جامعه گران شود.

*یارانه انرژی به جیب پر مصرف‌ها می‌رود

وی در خصوص ملاحظاتی که درباره تعرفه گذاری پلکانی افزایشی و گران کردن برق مشترکان با مصرف غیر متعارف باید به آن توجه کرد، توضیح داد: قطعاً باید به این سمت حرکت کرد که بعضی پله‌هایی که مصرف بسیار بالایی دارند، تعرفه هزینه بیشتری بپردازند، ولی باید در تعرفه گذاری مراقب بود که فشار مجدد روی دهک‌های پایین اعمال نشود. اما بخش بزرگی از پرمصرف‌ها را افراد ثروتمند تشکیل می‌دهند که یارانه بسیاری از مردم به جیب این افراد می‌رود.

رحیمی مظفری، درباره تاثیر افزایش تعرفه‌های قیمتی برای مشترکان پرمصرف، عنوان کرد: حتماً نیاز است که تعرفه مشترکان پرمصرف

افزایش یابد و اگر ما برق مشترکان پرمصرف را گران نکنیم، در واقع به قشر ضعیف جامعه ظلم کرده‌ایم. به فرض مثال، مشترک پرمصرف ده برابر مشترک دیگری مصرف برق دارد.

*زمینه اصلاح الگوی مصرف پرمصرف‌ها فراهم شود

این نماینده مجلس افزود: عملاً با نظام تعرفه‌گذاری موجود، این مشترک پرمصرف استفاده ده برابری از یارانه انرژی دارد. بطور دقیق تر یعنی اگر در طول ۲۴ ساعت به هر دو مشترک دو ساعت قطعی داده شود، در ۲۲ ساعتی که مشترک پرمصرف استفاده می‌کند، معادل حدود ۲۲۰ ساعت مشتری دیگر برق مصرف می‌کند و هزینه واقعی آن را نیز پرداخت نمی‌کند و همه این ساعات اضافی استفاده شده را با یارانه انرژی و قیمت نازل پرداخت می‌کند که این خود مصداق بی‌عدالتی است و عملاً هیچ پرمصرفی در چنین شرایطی مصرف خود را کاهش نمی‌دهد زیرا هزینه فرصت مصرف بالای برق بسیار پایین است.

مظفری در پایان گفت: حال در صورتی که نظام تعرفه‌گذاری پلکانی اجرا شود و قیمت نزدیک به بهای آزاد و صادراتی یا هزینه برق خورشیدی باشد، مشترک پرمصرف هزینه واقعی برق را پرداخت می‌کند و بالاجبار مصرف خود را کاهش می‌دهد و به سمت الگوی مصرفی بهینه و صرفه‌جویی حرکت می‌کند. علاوه بر اینکه نظام تعرفه‌گذاری پلکانی صحیح تنها به مشترکین پرمصرف فشار می‌آورد و مشترکین عادی همان قیمت قبلی قبض خود را پرداخت می‌کنند که این مدل تعرفه‌گذاری به عدالت نزدیک تر است و بازدارندگی نیز دارد.

جای خالی تعرفه‌گذاری پلکانی برای جلوگیری از قطعی برق / نظام تعرفه‌گذاری صحیح زمینه حرکت به سمت اصلاح الگوی مصرف

یک نماینده مجلس گفت: نظام تعرفه‌گذاری پلکانی صحیح تنها به مشترکین پرمصرف فشار می‌آورد و مشترکین عادی همان قیمت قبلی قبض خود را پرداخت می‌کنند.

عبدالعلی رحیمی مظفری، نماینده مردم فارس در مجلس شورای اسلامی و دبیر دوم کمیسیون انرژی مجلس در گفتگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس درباره دلایل قطعی برق و خاموشی‌های اخیر، گفت: عامل اول این قطعی‌ها محقق نشدن برنامه ششم توسعه است که طبق آن وزارت نیرو باید هر سال یک میزان درصدی طبق برنامه افزایش تولید برق داشته

تناقض ذخیره آب یا تولید برق در سدهای خوزستان / چرا آب نایاب شد؟

سوءمدیریت منابع آب در استان خوزستان و تغییر اولویت کاربری سدها از ذخیره آب به تولیدکننده برق از دلایل اصلی تشدید بحران خشکسالی در خوزستان است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، زمانی که نامی از عطش و تشنگی برده می‌شود، بلافاصله ذهن‌ها به سمت مظلومیت هدایت می‌شود. اصلاً تشنگی برای ما نماد مظلومیت شده است. این نماد مظلومیت در روزهای اخیر گریبان مردم بخش‌های زیادی از کشور را گرفته اما در برخی از مناطق نظیر جنوب غربی کشور شاهد شدت گرفتن بحران کمبود آب و تشنگی مردم هستیم.

به استناد آخرین آمار ارائه شده در حال حاضر نزدیک به ۱۵۰۰ روستای واقع در مرز سیاسی استان خوزستان، در شرایط تنش آبی گسترده قرار گرفته و وضعیت دشواری را سپری می‌کنند.

نکته قابل توجه در ارتباط با مشکلات مردم خوزستان آن است که دقیقاً در همین مناطقی که امروز گرفتار کمبود آب هستیم در ۲ سال گذشته شاهد وقوع سیلاب بودیم که در آن برهه زمانی خسارات بسیار زیادی را به زندگی مردم وارد کرد.

* چرا شاهد سیل و خشکسالی پیاپی هستیم؟

در همین راستا ممکن است این سوال به وجود بیاید که چرا در هر ۲ حالت خشکسالی و ترسالی منطقه خوزستان باید درگیر بحران‌های متفاوت شود و اساساً چرا با وجود منابع عظیم آبی به وجود آمده در ابتدای سال ۹۸، خوزستان در حال حاضر اسیر مسئله خشکسالی شده است؟

پیش از پاسخ به این سوال باید گفت از ابتدای دهه ۹۰ علائم تغییرات اقلیمی در کشور ما با افزایش ۲ تا ۲٫۵ درجه‌ای میانگین دما آشکار شد. این مسئله سبب می‌شود که شاهد ۲ پدیده همزمان کاهش مجموع بارندگی و افزایش شدت بارش‌ها باشیم.

به زبان ساده‌تر اگر در سال‌های گذشته ۱ سطل آب باران در ۳۰۰ روز از ۳۶۵ روز سال در یک منطقه جمع

می‌شد، امروز تنها نیمی از این سطل در اثر بارش ۲ روز از ۳۶۵ روز سال جمع‌آوری می‌شود و در بقیه روزهای سال خبری از آب نیست.

این یعنی کشور به طور مستمر با پدیده سیل و خشکسالی‌های پیاپی روبرو می‌شود و به زبان علمی دوره بازگشت ترسالی و خشکسالی بسیار کوتاه شده است.

در چنین شرایط رویکرد حکمرانی آب کشور باید متناسب با شرایط جدید اصلاح شده و این اصلاح در قالب سیستم مدیریت جامع سیلاب و همچنین مسئله مدیریت مصرف دوران خشکسالی تعبیه شود.

* چرا آب در خوزستان نایاب شد؟

با آگاهی از لزوم تغییر رویکرد حکمرانی آب کشور، بررسی دلایل پدیده کمبود آب در خوزستان میسر است. بر همین اساس اولین عامل کمبود آب در خوزستان مسئله کاهش بارندگی است که در سال آبی جاری متوجه کشور شده است.

به استناد اطلاعات بدست آمده از میزان بارش‌های بالادست سدهای استان خوزستان، میزان بارش زیر حوضه کارون و کرخه به ترتیب ۳۸ درصد و ۳۱ درصد کمتر از متوسط ۵۰ سال بارندگی ثبت شده در کشور است.

در شرایطی که کاهش بارندگی به عنوان یک عامل طبیعی بر شرایط امروز خوزستان تاثیرگذار است اما نمی‌توان از نقش قابل توجه مدیریت نامطلوب منابع آبی خوزستان در دو سال گذشته چشم پوشی کرد.

به گزارش فارس، زمانی که به وضعیت سدهای ۱۱ گانه استان خوزستان در فروردین ۹۸ نگاهی می‌اندازیم، شاهد این مسئله هستیم که ۵ سد سیمره، کرخه، شهید عباسپور، کارون ۳ و سد کوثر

به طور ۱۰۰ درصد پر از آب بوده و مابقی سدها به جز سد مسجد سلیمان بیشتر از ۹۰ درصد ظرفیت خود را به آب ناشی از بارندگی اختصاص داده بودند.

وضعیت سدهای استان خوزستان در ۱۷ فروردین ۱۳۹۸

با وجود چنین منابع آبی ارزشمندی، به نظر می‌رسید خوزستان تا سال‌ها مشکل آب نداشته باشد اما پایش سدهای این استان در تاریخ ۲۳ تیرماه سال ۱۴۰۰ دقیقاً ۲۷ ماه پس از فروردین ۹۸، بیانگر آن است که ۳ سد کارون ۴، کارون ۳ و سد شهید عباسپور آبی برای تخلیه ندارند و سد کرخه نیز به کمترین تراز آبی ۲ سال گذشته خود رسیده است.

وضعیت سدهای استان خوزستان در ۲۴ تیرماه سال ۱۴۰۰

*سدهایی که به جای ذخیره آب برق تولید کردند در همین راستا متهم ردیف اول اتلاف منابع آبی در ۲ سال گذشته، تغییر رویکرد استفاده سد از مدیریت منابع آب به سمت تولید برق است.

در سال ۱۳۹۹ با وجود رشد مصرف برق، شاهد عبور بدون خاموشی از اوج بار مصرف بودیم، این اتفاق در شرایطی رخ داد که به اذعان مدیرعامل وقت شرکت مدیریت منابع آب ایران نیروگاه‌های برقایی واقع در سدهای کشور ۹ درصد بیشتر از تعهد خود نسبت به تولید برق اقدام کرده بودند.

این یعنی منابع آبی ناشی از سیلاب سال ۹۸ با هدف تولید برق به مناطق پایین دست هدایت شده و در نهایت بدون استفاده تلف می‌شد.

علاوه بر این سیستم مدیریت منابع آبی خوزستان در سال جاری نسبت به سال ۹۹ بهبود نیافت و بر خلاف پیش‌بینی‌های صورت گرفته پیرامون تنظیم دبی سدها به منظور جلوگیری از خشکسالی شاهد

امکان ارسال مدارک صادرکنندگان از طریق پست الکترونیک و نمابر

دبیرکمیته اقدام ارزی، راه‌های ارتباطی پست الکترونیک و نمابر را جهت ارسال مدارک و درخواست‌های صادرکنندگان به دبیرخانه این کمیته اعلام کرد.

امکان ارسال مدارک صادرکنندگان از طریق پست الکترونیک و نمابره گزارش گروه اقتصادی خبرگزاری صداوسیما از سازمان توسعه تجارت ایران؛ آقای احسان قمری با بیان این مطلب گفت: با توجه به تعطیلی ادارات و همچنین زمان اندک باقی‌مانده به ۳۱ تیرماه سالجاری که آخرین مهلت ارسال مدارک و مستندات مربوط به احراز ارز حاصل از صادرات سال ۱۳۹۷ است، صادرکنندگان می‌توانند درخواست‌های خود را از طریق شماره نمابرهای ۲۲۶۶۴۰۴۴، ۲۲۶۶۴۰۴۵، ۲۲۶۶۴۰۴۶ و ۲۲۶۶۴۰۴۷ به دبیرخانه کمیته اقدام ارزی، دفتر توسعه خدمات بازرگانی سازمان توسعه تجارت ایران یا پست الکترونیکی trade_services@tpo.ir ارسال نمایند.

با وجود محدودیت‌های سوخت رسانی به نیروگاه‌ها، شرایط مدیریت شده‌ای در پیشبرد تعمیرات دوره‌ای و اساسی واحدهای نیروگاهی برای آماده شدن نیروگاهها به منظور تولید برق تابستان ۱۴۰۱ را رقم بزند.

*** ده‌ها چالش و ضرورت، پیش‌پای وزیر جدید نیرو**

شرایط احتمالی بروز سیلاب در ماههای پایانی سال جاری و ابتدایی سال آینده، بروز ترسالی و یا ادامه خشکسالی، بروز احتمالی قطعی‌های زمستانی برق، حل مشکلات بخش خصوصی صنعت آب و صنعت برق، پیشبرد پروژه‌های نیمه‌کاره آب و برق، بررسی و ارائه ضروریات آب و برق در جریان تدوین برنامه هفتم و ... گوشه‌ای از مسائلی است که وزیر نیروی دولت سیزدهم با آن مواجه است و بدون شک فردی می‌تواند بر این مسائل و مشکلات فائق آید که علاوه بر توان مدیریتی لازم، آشنایی کاملی با مشکلات آب و برق کشور داشته باشد.

*** فرصتی برای آزمون و خطا در آب و برق نیست**
در وزارت نیروی دولت سیزدهم، بدون شک دیگر فرصتی برای آزمون و خطای مدیران ناآشنا با آب و برق و مشکلات متعدد این دو صنعت وجود ندارد و وزیر نیروی دولت سیزدهم باید فردی باشد که به جای تکیه بر مشاوران برای تهیه برنامه، خود برنامه‌ای جامع مبتنی بر راهکارهای اجرایی حل مشکلات آب و برق کشور داشته باشد و از نظر کارشناسان و مشاوران متخصص و کارآزموده برای رفع سریعتر موانع و پیاده‌سازی راهکارهای اجرایی کمک بگیرد؛ این مهم میسر نمی‌شود جز اینکه وزیر نیروی دولت آینده، از بدنه صنعت آب و یا صنعت برق بوده و مشکلات این دو صنعت زیربنایی کشور را از نزدیک درک کرده باشد.

یکی از وزارتخانه‌های حیاتی که علاوه بر نقش اقتصادی پررنگ آن، نقشی پررنگ در عرصه‌های اجتماعی و تأمین نیازهای ضروری زندگی روزانه مردم دارد، وزارت نیرو است.

*** کم‌آبی ماه پایانی سال آبی جاری و ماههای آغازین سال آبی جدید**

وزیر نیروی جدید در حالی کار خود را در ساختمان شیشه‌ای نیایش آغاز می‌کند که پیک تابستانی مصرف برق را پشت سر گذاشته ایم و دیگر خبری از خاموشی‌های تابستانه نیست، اما با مدیریت منابع آبی در ماه پایانی خشک‌ترین سال آبی قرن مواجه است. کم‌آبی احتمالی شهریورماه و خشکسالی ابتدایی پاییز نخستین بحران پیش‌روی وزیر نیروی دولت سیزدهم است.

*** افزایش غلظت آلاینده‌ها، مصرف سوخت مایع در نیروگاه‌ها و محدودیت سوخت گاز**

در ماه پایانی پاییز، در حالی که افزایش غلظت آلاینده‌ها در هوای کلانشهرها، الزام مصرف گاز بیشتر در نیروگاهها و جلوگیری از مصرف سوخت مایع را به دنبال دارد، تکرار چالش ناترازی در تولید و مصرف گاز و به تبع آن، اجبار برای واحدهای حرارتی در جایگزینی سوخت مایع به جای سوخت گاز و احتمال کمبود در تأمین گاز نیروگاه‌ها، بحران بعدی پیش‌روی وزیر نیروی دولت سیزدهم است. بحرانی با نام "تأمین زمستانی برق کشور در شرایط محدودیت سوخت"، دومین بحران وزیر نیروی آینده خواهد بود.

*** مدیریت بهینه تعمیرات نیروگاهی در شرایط محدودیت‌های زمستانی تولید برق**

در همین ایام، وزیر نیرو و تیم تحت امر وی، از یک سو باید در مدیریت منابع آبی بر پایه میزان بارش‌های سال آبی جدید متمرکز باشد و از سوی دیگر،

اولین چالش‌های پیش‌روی وزیر نیروی جدید چیست؟

وزیر نیرو در دولت سیزدهم باید علاوه بر توان مدیریتی بالا، از بدنه صنعت آب و یا صنعت برق بوده و مشکلات این دو صنعت زیربنایی کشور را از نزدیک درک کرده باشد؛ چرا که با چالش‌های متعددی که پیش‌روی وزیر جدید هست، فرصتی برای آزمون و خطا نیست.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، بعد از مراسم تحلیف رئیس‌جمهوری جدید در تاریخ ۱۴ مردادماه امسال، اسامی وزرای دولت سیزدهم توسط آیت‌الله رئیسی به مجلس ارائه خواهد شد تا نمایندگان بعد از بحث و بررسی روی صلاحیت نامزدهای تصدی پست وزارت، با رأی‌گیری و دادن رأی اعتماد، وزرا را یک به یک راهی وزارتخانه متبوع‌شان کنند.

انگیزه صفر برای توسعه تجدیدپذیرها و برق هسته ای با سوخت رایگان نیروگاه حرارتی

خبرگزاری فارس؛ امروزه انرژی، موتور محرکه اقتصاد و تولید ملی است و اکثریت دانشمندان میزان و چگونگی دستیابی به آن را در تعیین جایگاه کشورها در نظام کنونی جهان مؤثر می‌دانند. انرژی در دنیای امروز یک عامل حیاتی است که نقش اساسی در تولید دارد، نیازهای اولیه انسانی و خدماتی همچون گرمایش، سرمایش، روشنایی و حملونقل را برآورده می‌کند، افزون بر آن، باعث ایجاد اشتغال، افزایش درآمدهای ناشی از مبادلات تجاری، تعاملات گسترده اقتصادی و سیاسی می‌شود. نکته مهم آن است که تقاضای انرژی در سالهای اخیر رشد فزاینده‌ای داشته و انرژی الکتریکی به عنوان یکی از انواع انرژی، بیشترین رشد مصرف را داشته است. از انواع انرژیهای موجود، برق مهمترین نوع انرژی در جوامع امروزی است که کاربرد آن روزبه‌روز به‌منظور ارتقای سطح زندگی جوامع، امکان انتقال سریع و مصرف آسان آن، عدم ایجاد آلودگی در محل مصرف و سهولت تغییر به گونه‌های دیگر انرژی از دلایل اقبال مردم به این انرژی است.

بررسی آمارهای جهانی نشان‌دهنده بیشترین رشد مصرف برق طی ۴۵ ساله گذشته است، به‌طوری که مصرف از حدود ۵۰۰۰ تراوات‌ساعت در سال ۱۹۷۱ به ۲۵۰۰۰ تراوات‌ساعت در سال ۲۰۱۶ رسیده است. حرکت سریع جهان به سمت برقی‌شدن و دیجیتالی‌شدن از عواملی است که بر افزایش مصرف برق تأثیر مستقیم گذاشته است. برخلاف گذشته برق تنها وسیله روشنایی و منحصر به منازل نیست، بلکه یک عامل زیربنایی برای توسعه اقتصادی بوده و همانند خون در شریان حیات صنایع و اقتصاد هر کشور عمل می‌کند و به جرأت می‌توان گفت که مغز تمدن مدرن بشر با برق کار می‌کند. رشد سریع جمعیت، تنوع مصرف و برنامه کشورها برای رسیدن به سطح بالاتری از استانداردهای زندگی نیز رشد تقاضا را تشدید کرده است. امروزه، برای تأمین تقاضای برق، هزاران نیروگاه در سراسر جهان در حال کار هستند و به تعداد زیادی از انواع جدید آن در طول دهه‌های پیش‌رو نیاز خواهد بود. به رغم توسعه روش‌ها و فناوری‌های مختلف برای تولید انرژی، از گذشته تا امروز اصلی‌ترین منبع تأمین انرژی در جهان هنوز سوخت‌های فسیلی هستند که در مورد تولید برق نیز با ۸۰ درصد سهم منابع فسیلی این موضوع صادق است.

ناکافی و آلاینده بودن منابع فسیلی و نیز رو به اتمام‌بودن آن سبب شده جهان ناگزیر شود فناوری‌ها و منابع دیگری را برای تأمین برق توسعه دهد. نیروگاه‌های موجود از منابع فسیلی، سوخت هسته‌ای، ذخایر آبی و منابع تجدیدپذیر (خورشیدی، بادی، زمین‌گرمایی) برای تولید برق استفاده می‌کنند. هر کدام از روش‌های تولید برق نقاط قوت و ضعف خود را دارند. آنچه به عنوان یک رویکرد بهینه برای آینده تولید برق در کشورهای مختلف مطرح می‌شود، داشتن طیفی از انتخاب‌های مختلف است. به عبارت دیگر راه‌حل مناسب، داشتن سبدهی متنوع از انواع منابع و فناوریها برای تولید برق است. برای نمونه، درست است دسترسی آسان و فناوری مرسوم از مزیت‌های نیروگاه‌های فسیلی است؛ ولی انتشار حجم زیادی از آلاینده‌های زیست‌محیطی و اثرات شدید آن بر گرم‌شدن کره زمین را می‌توان از معایب عمده آنها برشمرد. مزیت اصلی سایر روش‌ها مانند تجدیدپذیرها و انرژی هسته‌ای عدم انتشار آلاینده‌های زیست‌محیطی است که به همین دلیل به آنها منابع انرژی پاک نیز گفته می‌شود، می‌توان به معایبی مانند هزینه‌بر بودن احداث نیروگاه‌های هسته‌ای، نیاز شدید به منابع آبی در نیروگاه‌های برق‌آبی و متأثر

بودن تولید برق از شرایط جوی در تجدیدپذیرها نیز اشاره نمود. به‌طور کلی چرخه تولید انرژی اثرات متعدد و مخربی بر طبیعت می‌گذارد که از میان این اثرات می‌توان به تولید گازهای گلخانه‌ای (منجر به گرمایش زمین)، مصرف و آلوده کردن آب و همچنین تخریب زمین و زیست‌بوم اشاره کرد. در مطالعاتی که به تازگی در کشورهای اتحادیه اروپا با استفاده از مفهوم ردپای نسبی (۱) (RAF) بر روی عملکرد یازده نوع فناوری تولید برق از نظر هزینه، انتشار کربن، برداشت آب و در دسترس‌بودن زمین (ردپای کربن، ردپای آب، ردپای اکولوژیک-زمین) انجام شده، نشان می‌دهد که به ترتیب انرژی هسته‌ای، زمین‌گرمایی و باد خشکی کمترین میزان شاخص RAF را دارند. مطالب بیان‌شده، نشان می‌دهد بشر برای ادامه حیات نیاز به انرژی به ویژه انرژی الکتریکی دارد؛ از این‌رو، برای تأمین آن وابستگی شدیدی به منابع فسیلی دارد که محدود بوده، پایان‌پذیر است و همچنین آلوده‌کننده محیط‌زیست، آن هم در شرایطی که جهان به تولید برق با انتشار کربن کمتر نیاز دارد. دستیابی به نرخ کمتر انتشار کربن هماهنگ با توافقنامه پاریس، یک چالش بزرگ است که علاوه بر نیاز به افزایش بهره‌وری در فناوری‌های موجود، سرمایه‌گذاری در توسعه فناوری‌های مربوط به منابع کم‌کربن را نیز لازم دارد. این پاسخ به چرایی توجه انسان امروزی برای یافتن فناوری‌های بهتر برای تأمین انرژی است که انتظار می‌رود به همراه انرژی‌های تجدیدپذیر به نقش خود به عنوان یک منبع جایگزین

تحلیل تفاوت کرونا با رکود اقتصادی برای کسب و کارها

مقیاس رکود در عصر کرونا

مدل ورود کسب و کارها به رکود عصر پاندمی و احیای نسبی فعالیت‌های اقتصادی در جهان طی ماه‌های اخیر، سه تفاوت آشکار بین رکود کرونایی و رکود اقتصادی را نشان می‌دهد. در این دوره برخلاف رکود اقتصادی پیشین آمریکا، فرآیند احیای اقتصادی زودتر شروع شد و حتی گروه‌هایی از شرکت‌ها طی بحران کرونایی با رشد نجومی فروش، در آمد و توسعه بازار روبه‌رو شدند.

تحويل درب منزل و رعایت استانداردهای بهداشتی سخت‌گیرانه‌تر حرکت کردند، بقا یافتند. در این دوره، محصولاتی مانند دستمال کاغذی، ماسک و بهداشتی/ دارویی رکوردهای جدیدی ثبت کردند. دلیلش چه بود؟ شاید ابتدا باید نگاهی به وضعیت کلی اقتصاد در رکودها بیندازیم.

عرضه و تقاضای یک همه‌گیری

همه‌گیری کرونا، بیشتر شبیه یک فاجعه طبیعی بود تا فروپاشی اقتصادی پس از شکستن حباب‌های قیمتی. شاید به همین دلیل است که هم‌اکنون نیز شاهد احیای تحسین‌برانگیز اقتصاد و فعالیت بسیاری از کسب و کارها در صنایع مختلف هستیم. همه‌گیری جهانی کرونا، مانند یک توفان و گردباد وحشتناک از راه رسید. اما به جای تخریب زیرساخت‌ها، به کسب و کارها ضربه زد. به‌طور معمول، زمانی که یک رکود اقتصادی فرا می‌رسد، شهروندان کشورها (مطالعه شده روی آمریکایی‌ها) دست از خرید اقلام غیرضروری برمی‌دارند. در همه‌گیری کرونا هم، چنین شرایطی را شاهد بودیم. احتمالاً به دلیل ابهام موجود، افراد دست از خریدهای غیرضروری برداشتند، درآمدهای خود را نگه داشتند و تا جای ممکن از هزینه‌هایشان کاستند. افزایش پس‌انداز و کاهش مخارج خانوار، دو ویژگی اقتصادی این دوران بود.

بسیاری از حوزه‌های اقتصادی و کسب و کار طی همه‌گیری کرونا خود را به خوبی با شرایط وفق دادند. یکی از آنها فروشگاه‌های خرده‌فروشی بود. طی رکودهای اقتصادی ۲۰۰۱ یا ۲۰۰۷ (رکودهای اقتصادی بزرگ آمریکا) میزان درآمد فروشگاه‌ها به شدت کاهش یافت. کسی از آنها خرید نمی‌کرد. حتی شواهد اقتصادی مثبتی هم در رکود ۱۹۹۱ دیده نمی‌شد. با این حال، در سال ۲۰۲۰ بسیاری از کسب و کارها و صنایع با ثبت رکوردهای جدید در میزان فروش، توانستند به فعالیت‌هایشان ادامه دهند. خرده‌فروشی‌ها، خواربارفروشی‌ها، فروشگاه‌های لوازم خانگی و ابزارفروشی، لوازم تفریحی و داروخانه‌ها تنها تعدادی از صنایع موفق در دوران کرونا بودند. به عبارت دیگر، هر کدام از حوزه‌های اقتصادی که مدل کسب و کار خود را با شرایط انطباق دادند و به سمت تجارت الکترونیک،

اما رکود اقتصادی ویژگی‌های منحصر به فرد و متفاوتی با دوران کرونا دارد. به‌طور معمول، رکودهای اقتصادی در پی افزایش نرخ بهره یا کاهش ارزش دارایی‌ها پدید می‌آیند. این عوامل به شدت به عرضه و تقاضا آسیب می‌زنند. در پی آن درآمدها و نرخ اشتغال هم کاهش می‌یابد و آثار اقتصادی رکود طولانی‌مدت می‌شود.

اما در بحران‌ها و فجایع طبیعی، فقط شاهد یک اختلال موقت در اقتصاد محلی هستیم. به‌عنوان مثال، در سال ۲۰۰۶ که گردباد کاترینا، ایالت لوئیزیانا را درنوردید، اقتصاد ضربه سنگینی خورد. با این حال، میزان عرضه و تقاضا برای کالاهای مصرفی فقط مدت کوتاهی مختل شد. با بازسازی خرابه‌ها و آسیب‌های وارد شده به زیرساخت‌ها، اقتصاد لوئیزیانا به سرعت احیا شد. فقط ۲ سال لازم بود تا نرخ بیکاری تقریباً ۵ برابر شده در پی گردباد، به سطوح پیشین خود بازگردد.

بسیاری از مردم به شغل‌هایشان بازگشتند و به شیوه پیش از گردباد شروع به خرید و مصرف کردند. درآمدها ظرف چند سال افزایش یافتند و کسب و کارها رونق گرفتند. هرچند هنوز آثاری از این فاجعه دیده می‌شود، سرعت بازسازی و احیای اقتصاد تحسین‌برانگیز بود.

اما چنین وضعیتی در رکودهای اقتصادی ناشی از عوامل مالی بسیار متفاوت است. در چنین مواردی، عرضه و تقاضای محصولات برای مدت‌های طولانی‌تری تغییر می‌کنند. به‌عنوان مثال، در رکود سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ که ناشی از ترکیدن حباب املاک در آمریکا بود، هزاران نفر از آمریکایی‌ها ارزش دارایی‌شان به‌طور دائم سقوط کرد. این اتفاق به بیکاری، کاهش هزینه‌کردها، تعطیلی کسب و کارها و مهاجرت به شهرها و ایالت‌های

ارزان‌تر انجامید. آن‌طور که آمارها نشان می‌دهند، در چنین رکودهایی، بازگشت نرخ بیکاری به سطوح پیشین بین ۴ تا ۸ سال زمان می‌برد. اما همان‌طور که در مثال کاترینا در لوئیزیانا دیدیم، نرخ بیکاری فقط ۲ سال بالاتر از حد معمول بود.

طی رکود اقتصادی پیشین (۲۰۰۸-۲۰۰۷)، احیای اقتصاد به دلیل بدهی‌ها و مصادره دارایی‌ها و آثار آن بر مولفه‌های عرضه و تقاضا به درازا کشید. احیای سریع اقتصاد و وضعیت کسب و کارها پس از کرونا، شباهت بیشتری با احیای اقتصادی پس از فجایع طبیعی دارد و از این‌رو، باید آن را متفاوت با رکودهای اقتصادی دانست.

درآمدها در دوران کرونا

مولفه دیگری که باید به آن توجه کرد، وضعیت درآمدی در دوران همه‌گیری کرونا است. طی رکودهای اقتصادی پیشین، بیشتر آمریکایی‌ها با نزول درآمد یا کمبود آن برای مقابله با هزینه‌های روزافزون مواجه بودند. اما یکی از ویژگی‌های منحصر به فرد این همه‌گیری خاص (کرونا) آن بود که اغلب کارفرمایان در صورت تعدیل یا کاهش ساعات کاری کارکنان خود، مزایایی برای آنها در نظر می‌گرفتند.

امروزه در آمریکا، بسیاری از بیکاران، درآمدهایشان از زمان اشتغال‌شان بیشتر است. علاوه بر آن نیز شاهد توزیع پاداش‌های تشویقی بوده‌ایم که بسیاری از آمریکایی‌ها آنها را برای توسعه کسب و کارشان خرج کرده یا فقط آن را در حساب پس‌اندازشان گذاشته‌اند. افزایش درآمدهای شخصی به هیچ‌وجه در دوران رکود اقتصادی دیده نمی‌شود. چنین افزایشی به رشد سه مولفه اقتصادی می‌انجامد: آموزش، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری در کسب و کارهای اساسی.

تالاب گاوخونی در روزگار خشکی!

ISNA PHOTO

Fatemeh Sadeghzadeh